

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Львівська політехніка»
Навчально-науковий інститут підприємництва
та перспективних технологій

Кафедра фінансів, обліку і аналізу

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Голова НМК спеціальностей галузі знань
07 «Управління та адміністрування»

 проф. Ланішко М.Л.

« 17 » вересня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

OK2.3. – Страховий менеджмент

/код і назва навчальної дисципліни/

Другий (магістерський)

/рівень вищої освіти/

галузь знань **07 Управління та адміністрування**

/шифр і назва/

спеціальність **072 Фінанси, банківська справа та страхування**

/шифр і назва /

Спеціалізація **072 Фінанси, банківська справа та страхування**

/шифр і назва /

вид дисципліни **обов'язкова**

(обов'язкова / за вибором)

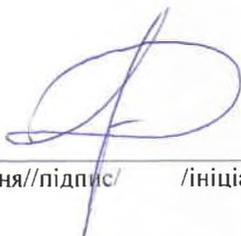
мова викладання **українська**

Робоча програма з навчальної дисципліни «Страховий менеджмент» для студентів
Інституту підприємництва та перспективних технологій

Розробники:

зав.каф.ФОА, к.е.н., доцент

/посада, науковий ступінь та вчене звання//підпис/

П.А.Гориславець

/ініціали та прізвище/

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри
фінансів, обліку і аналізу

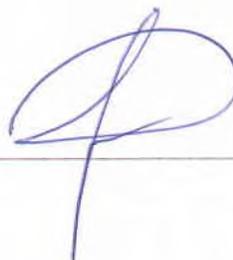
/назва/

Протокол від «15» вересня 2020 року № 1

Завідувач кафедри фінансів, обліку і аналізу

/назва //підпис/

/ініціали та прізвище /

П.А.Гориславець

Робоча програма розглянута та схвалена НМК спеціальностей галузі знань
07 «Управління та адміністрування»

/шифр і назва/

Протокол від «17» вересня 2020 року № 5

Секретар НМК

/підпис/

/ініціали та прізвище /

Х.П.Данилків

1. Структура навчальної дисципліни

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів/год.	6 / 180	
Усього годин аудиторної роботи, у т.ч.:	45	
• лекційні заняття, год.	15	
• семінарські заняття, год.	-	
• практичні заняття, год.	30	
• лабораторні заняття, год.	-	
Усього годин самостійної роботи, у т.ч.:	135	
• контрольні роботи, к-сть/год.	-/-	
• розрахункові (розрахунково-графічні) роботи, к-сть/год.	-/-	
• індивідуальне науково-дослідне завдання, к-сть/год.	1/45	
• підготовка до навчальних занять та контрольних заходів, год.	90	
Екзамен	1	
Залік	-	

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі: денної форми навчання – 25 %; заочної форми навчання – _ %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Підготовка спеціалістів високого рівня кваліфікації в галузі управління фінансами страхових організацій, який забезпечуватиме їм конкурентні переваги при працевлаштуванні як у межах України, так і в інших країнах, за рахунок формування у студентів сучасного економічного мислення та системи спеціальних знань у галузі страхового менеджменту, засвоєння студентами основних теоретичних положень та вироблення необхідних практичних навичок, що дозволяють ефективно здійснювати цю діяльність у страховій організації.

2.2. Завдання навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів інтегральної компетентності - здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, у т.ч. інноваційного характеру, під час професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів управління фінансами і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та формування таких компетентностей:

загальних:

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. Здатність ставити цілі, скеровувати зусилля на пріоритетні напрямки роботи, наполегливість у досягненні мети; відповідальність за якість виконуваної роботи; ініціативність та підприємницький дух; вміння звітувати про проведену роботу.

ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). Формування навиків соціальної відповідальності професійної діяльності та етичних зобов'язань з точки зору

професійної етики. Здатність дотримання морально-етичних принципів професійної діяльності у сфері фінансів, банківської справи і страхування.

фахових:

СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК9. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК10. Здатність застосовувати методи і прийоми роботи фінансового менеджера для здійснення професійного управління фінансовими активами суб'єктів підприємницької діяльності на основі знань специфіки проблем та протиріч функціонування грошових потоків.

СК11. Здатність оцінювати перспективи та ризики співпраці з фінансовими посередниками, створювати інформаційну базу даних професійних учасників різних сегментів фінансового ринку.

СКС-1-1. Здатність проектувати, розробляти стратегію збуту фінансових послуг (продуктів), здійснювати моніторинг досягнення запланованих показників.

СКС-1-2. Здатність розробляти стратегії поведінки економічних агентів на фінансових ринках та використовувати управлінські навички для кадрового забезпечення їх реалізації.

СКС-1-3. Здатність застосовувати принципи та методи оцінювання майна в процесі аналізу звітів про незалежну експертну оцінку рухомого і нерухомого майна.

Результати навчання даної дисципліни деталізують такі **програмні результати навчання:**

ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПР03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР07. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності

ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

ПР14. Визначати оптимальні способи та напрямки інвестиційної діяльності, здійснювати її диверсифікацію, обмежувати фінансові ризики в інвестиційній діяльності, виконувати розрахунки щодо вибору найефективніших методів оцінки інвестиційних проектів, готувати проектну документацію, прогнозувати економічні наслідки прийнятих інвестиційних рішень.

ПР15. Управляти фінансовими ризиками на макро- та мікрорівні.

ПР16. Проводити комплексну оцінку ефективності використання фінансових ресурсів, обґрунтування доцільності фінансування витрат.

ПР17. Уявлення та розуміння фінансово-економічних відносин, що виникають у процесі фінансової санації, реорганізації, банкрутства та ліквідації суб'єктів господарювання.

ЗН1. Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень.

УМ1. Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів.

К1. Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності.

АВ1. Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

2.3. Перелік попередніх та супутніх і наступних навчальних дисциплін

№ з/п	Попередні навчальні дисципліни	Супутні і наступні навчальні дисципліни
1.	-	Фінансовий менеджмент
2.	-	Фінансові інновації
3.	-	Ринок фінансових послуг

3. Анотація навчальної дисципліни

Дисципліна спрямована на вивчення особливостей функціонування страховиків на фінансовому ринку, методів, способів, прийомів управління страховою та інвестиційною діяльністю.

4. Опис навчальної дисципліни

4.1. Лекційні заняття

№ з/п	Назви тем	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1.	Тема 1. Страхування як особливий вид підприємницької діяльності і перспективи його розвитку в Україні та світі. 1.1. Характеристика основних суб'єктів страхового підприємництва. 1.2. Класифікація в страхуванні та її використання в управлінні страховим бізнесом. 1.3. Види страхових компаній. Особливості управління товариствами взаємного страхування. Об'єднання страховиків, їх функції. 1.4. Нормативно-правове регулювання та фінансовий моніторинг у страхуванні. Функції й роль Нацкомфінпослуг у забезпеченні нагляду за страховою діяльністю. 1.5. Управління процесом створення та реєстрації страхових організацій. 1.6. Страховий ринок України та світу. Умови залучення іноземних інвесторів до розвитку страхової індустрії в Україні. Вплив процесів глобалізації економіки на розвиток вітчизняного страхового ринку.	2	
2.	Тема 2. Зміст і функції страхового менеджменту. 2.1. Поняття страхового менеджменту. 2.2. Функції страхового менеджменту. 2.3. Органи управління страховою компанією. 2.4. Організаційні структури управління страховою організацією. Методи вибору ефективної структури управління. 2.5. Комунікації в сучасній страховій організації: сутність, елементи та етапи комунікаційного процесу 2.6. Управління кадровим забезпеченням страхових організацій.	2	

№ з/п	Назви тем	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
	<p>Тема 3. Стратегічне управління страховою організацією.</p> <p>3.1. Стратегія страхової організації, визначення місії, цілей та завдань страховика.</p> <p>3.2. Управління бізнес-процесами в страхуванні.</p> <p>3.3. Реструктуризація страховиків. Визначення доцільності об'єднання (поглинання) компаній.</p> <p>3.4. Особливості бюджетування та бізнес-планування у страховій організації.</p> <p>3.5. Управління інноваційними процесами в страхуванні.</p>		
3.	<p>Тема 4. Інформаційні системи в управлінні страховою організацією.</p> <p>4.1. Основні цілі та завдання інформаційних систем в управлінні страховою організацією.</p> <p>4.2. Програмний комплекс страхової компанії: задачі, цілі, механізм функціонування, роль у формуванні ефективних бізнес-процесів та прийнятті управлінських рішень.</p> <p>4.3. Інформаційний супровід договорів у сфері страхування. Персоніфікований (індивідуальний) облік договорів страхування життя.</p> <p>4.4. Формування баз даних і управління їх використанням у страхових організаціях.</p> <p>4.5. Автоматизовані інформаційні системи у страхуванні.</p> <p>Тема 5. Сутність і завдання страхового маркетингу.</p> <p>5.1. Маркетингова служба страховика та її функції.</p> <p>5.2. Маркетингові дослідження: завдання, види та форми.</p> <p>5.3. Розробка та просування нових видів страхових послуг. Зміст плану маркетингу.</p> <p>5.4. Побудова ефективної системи продажу: Управління рекламною діяльністю.</p> <p>5.5. Страхові посередники: функції та організація діяльності.</p>	2	
4.	<p>Тема 6. Фінансові основи страхової діяльності.</p> <p>6.1. Страхові зобов'язання та природа їх виникнення. Методи та інструменти фінансового забезпечення страхових зобов'язань.</p> <p>6.2. Активи та капітал страховика. Грошовий оборот страхової компанії.</p> <p>6.3. Доходи, витрати та прибуток страхової компанії. Ефективність діяльності страховика.</p> <p>6.4. Механізм формування фінансового потенціалу страхової компанії.</p> <p>6.5. Фінансова та статистична звітність страхових організацій. Оподаткування страхових операцій.</p>	2	
5.	<p>Тема 7. Страховий тариф як основа забезпечення безбитковості страхових операцій.</p> <p>7.1. Поняття та структура страхового тарифу. Принцип адекватності страхових тарифів.</p> <p>7.2. Математичні основи обчислення тарифних ставок. Елементи теорії актуарних розрахунків.</p> <p>7.3. Економічний аналіз страхових операцій. Фінансова стійкість страхових операцій.</p> <p>Тема 8. Формування страхових резервів з метою забезпечення виконання страхових зобов'язань.</p> <p>8.1. Страхові резерви як зобов'язання страховика.</p> <p>8.2. Порядок формування та розміщення страхових резервів.</p>	2	
6.	<p>Тема 9. Інвестиційна діяльність страхової компанії: принципи організації, регулювання та оптимізація.</p> <p>9.1. Інвестиційна політика страхової компанії.</p> <p>9.2. Інструменти інвестування тимчасово вільних коштів страхових резервів та державне регулювання інвестиційних операцій.</p> <p>9.3. Моделі управління інвестиційним портфелем страхової компанії.</p> <p>9.4. Особливості оптимізації інвестиційної діяльності страхової компанії.</p> <p>Тема 10. Перестраховання та його роль у забезпеченні виконання страхових зобов'язань.</p> <p>10.1. Сутність та методи перестраховання.</p> <p>10.2. Форми проведення операцій перестраховання.</p> <p>10.3. Особливості перестраховання ризиків у нерезидентів.</p> <p>10.4. Державне регулювання перестраховувальних операцій.</p>	2	
7.	<p>Тема 11. Методи оцінки фінансової стійкості та платоспроможності страхової компанії</p> <p>11.1. Поняття та фактори, які впливають на фінансову стійкість та платоспроможність страховика</p> <p>11.2. Оцінка і контроль платоспроможності страхової компанії</p> <p>11.3. Оцінка ймовірності банкрутства страхової компанії. Мінімізація ймовірності банкрутства</p> <p>11.4. Рейтингова оцінка страховиків</p> <p>11.5. Світова практика визначення платоспроможності страхових організацій</p>	2	

№ з/п	Назви тем	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
8.	Тема 12. Аналізування, планування та прогнозування страхової діяльності 12.1. Необхідність та значення оцінки фінансового стану страховика. 12.2. Прогнозування та планування страхової діяльності	1	
Усього годин		15	

4.2. Практичні (семінарські, лабораторні) заняття

№ з/п	Назви тем	Кількість годин		Кількість годин	
		ДФН		ЗФН	
		практ.	лаб.	практ.	лаб.
1.	Аналізування інституційного складу страхового ринку України.	2			
2.	Нормативно-правове регулювання та фінансовий моніторинг у страхуванні.				
3.	Розрахунок ставки страхового тарифу за ризиковими видами страхування.	2			
4.	Розрахунок ставки страхового тарифу за договорами страхування життя.				
5.	Економічний аналіз страхових операцій.	2			
6.	Страхові резерви як зобов'язання страховика та їх розрахунок.	2			
7.	Визначення зароблених премій страховика і перестраховика.				
8.	Визначення фінансової стійкості страхових операцій. Оцінювання рентабельності страхової компанії	2			
9.	Аналізування та прогнозування тенденцій розвитку страхового ринку України.	2			
10.	Аналізування страхового портфеля компанії.				
11.	Оцінювання якості та диверсифікованості активів компанії	2			
12.	Оцінювання платоспроможності страхової компанії.				
13.	Дослідження перестраховальної політики компанії	2			
14.	Аналізування інвестиційного портфеля страхової компанії				
15.	Оцінювання ділової активності страхової компанії	1			
Усього годин		30			

4.3. Робота в умовах дистанційного навчання

Дистанційне навчання може передбачатися як для окремих видів навчальної роботи, наприклад, лекції, та/або практичні, та/ чи лабораторні заняття, так і у зв'язку з карантинними заходами. Дистанційна робота на кафедрі фінансів ІНЕМ проводиться на платформах MS Teams та ZOOM. Звітування з індивідуальних завдань проводиться через ВНС, або через електронну пошту викладача через канал зв'язку @lrnu.ua.

4.4. Самостійна робота

№ з/п	Найменування робіт	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1.	Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів. Індивідуальна робота в умовах дистанційного навчання.	90	132
2.	Виконання індивідуального науково-дослідного завдання	45	-
3.	Виконання контрольних робіт	-	24
Усього годин		135	156

5. Методи діагностики знань

1. Тематичний і блоковий контроль (усна форма)
2. Індивідуальний контроль (письмова або усна форма)
3. Підсумковий контроль (усна і письмова форма)

При дистанційній роботі (у тому числі за умов карантину) передбачається співбесіда зі студентами під час проведення відео конференцій на лекційних та практичних заняттях. Лабораторні роботи проводяться в аудиторії або (у випадку дистанційного навчання) на домашньому комп'ютері. Індивідуальні звіти з лабораторних робіт та письмові роботи пересилаються до ВНС, або на електронну пошту викладача в домені @lpnu.ua. Дистанційні заняття проводяться на платформах MS Teams та ZOOM.

6. Критерії оцінювання результатів навчання студентів

Максимальна оцінка у балах				
Поточний контроль (ПК)		Екзаменаційний контроль		Разом за дисципліну
		Письмова компонента	Усна компонента	
1. Тестування за темами у ВНС– 8	Разом за ПК	45	15	100
2. Виконання індивідуального завдання 1 – 12				
3. Виконання індивідуального завдання 2 - 20	40			
ЗФН – <i>Контрольні роботи 2*20б</i>				

7. Навчально-методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з дисципліни «Страховий менеджмент» для студентів заочної форми навчання спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» // Національний університет «Львівська політехніка», кафедра ФОА, 2020.

2. Страховий менеджмент: Конспект лекцій для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» // Національний університет «Львівська політехніка», кафедра ФІН, 2020, Реєстр №3271, 70с.

3. Електронний навчально-методичний комплекс «Страховий менеджмент» ЕНМК Сертифікат Е41-231-340/2014 №00741. <http://vns.lpnu.ua/course/view.php?id=499>.

8. Рекомендована література

8.1. Основна література

1. Внукова Н. М. Пруденційний нагляд у сфері страхування : монографія / Н. М. Внукова, О. В. Корват, Н. С. Опешко. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. – 260 с. (Укр. мов.)
2. Козьменко О.В. Актуарні розрахунки: навчальний посібник / О. В. Козьменко, О. В. Кузьменко. – Суми: Університетська книга, 2014. – 224 с.
3. Козьменко, О. В. Рейтингування страхових компаній і розрахунок страхових тарифів на базі використання економіко-математичних методів [Текст]: монографія / О. В. Козьменко. – Суми: ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2008. – 95 с.
4. Сокиринська І. Г. Журавльова Т.О. , Аберніхіна І.Г. Страховий менеджмент. Навчальний посібник./І.Г.Сокиринська, Т.О.Журавльова, І.Г.Аберніхіна –Дніпропетровськ: Пороги, 2016. - с.
5. Страховий менеджмент: підручник / [Осадець С.С., Мурашко О.В., Фурман В.М., Баранов А.Л., Баранова О.В., Залетов О.М., Нечипоренко В.І.]; за ред. д-ра економ. наук, проф. С.С. Осадя. - К.: КНЕУ, 2011. – 333.
6. Стратегічне управління страховою компанією : [кол. моногр.] /В. М. Фурман, О. Ф.

- Філонюк, М. П. Ніколенко та ін. ; наук ред та кер. кол. авт. д-р екон. наук В. М. Фурман. – К. : КНЕУ, 2008. – 440 с.
7. Супрун А.А., Супрун Н.В. Страховий менеджмент. Навч. посіб. / А.А. Супрун, Н.В. Супрун. – Львів: Магнолія, 2010. – 300 с.
 8. Шірінян Л.В. Страховий менеджмент [Електронний ресурс]: конспект лекцій для студентів спеціальності 7.03050801, 8.03050801 «Фінанси і кредит» денної та заочної форм навчання / Л. В. Шірінян. – К.: НУХТ, 2014. – 143 с.

8.2. Допоміжна література:

9. Закон України «Про страхування» із змінами.
10. Баранов А.Л. Фінанси страхових організацій. Практикум: навч. посіб. / А.Л. Баранов, О.В. Баранова. – К.: КНЕУ, 2012. – 215 с.
11. Гаманкова О.О. Фінанси страхових організацій: Навч. посіб. / О.О. Гаманкова. –К.: КНЕУ, 2007. –328 с.
12. Страхування: практикум: навч. Посіб. / за ред. В.Д. Базилевича. – 2-ге вид., переробл. і доп. – К.: Знання, 2011. – 607 с.

9. Інформаційні ресурси

1. Електронний навчально-методичний комплекс «Страховий менеджмент» ЕНМК Сертифікат Е41-231-340/2014 №00741.
2. Офіційний сайт Нацкомфінпослуг [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.nfp.gov.ua>
3. Форіншурер – Інтернет-журнал про страхування. – Офіційний сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://forinsurer.com/>.
4. Інформаційно-аналітичний фінансовий портал. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://finance.ua>
5. Ліга страхових організацій. – Офіційний сайт. – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://uainsur.com/>.
6. Моторне (транспортне) страхове бюро України. – Офіційний сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mtsbu.kiev.ua/>.
7. Асоціація «Українська федерація убезпечення». – Офіційний сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ufu.org.ua/ua>.

10. Узгодження з іншими навчальними дисциплінами

№ з/п	Назва навчальної дисципліни, щодо якої проводиться узгодження	Прізвище та ініціали викладача
1.	Фінансовий менеджмент	Садуро О.Б.
2.	Ринок фінансових послуг	Лапішко М.Л.

11. Зміни та доповнення до робочої програми навчальної дисципліни

№ з/п	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата і № протоколу засідання кафедри	Примітки
1.			
2.			
3.			

УНІФІКОВАНИЙ ДОДАТОК

Національний університет «Львівська політехніка» забезпечує реалізацію права осіб з інвалідністю на здобуття вищої освіти. Інклюзивні освітні послуги надає Служба доступності до можливостей навчання «Без обмежень», метою діяльності якої є забезпечення постійного індивідуального супроводу навчального процесу студентів з інвалідністю та хронічними захворюваннями. Важливим інструментом імплементації інклюзивної освітньої політики в Університеті є Програма підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників та навчально-допоміжного персоналу у сфері соціальної інклюзії та інклюзивної освіти.

Звертатися за адресою: вул. Карпінського, 2/4, І-й н.к., кімн. 112

E-mail: nolimits@lpnu.ua

Websites: <https://lpnu.ua/nolimits> <https://lpnu.ua/integration>

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Навчально-науковий інститут підприємництва та перспективних технологій

Кафедра фінансів, обліку і аналізу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова НМК спеціальностей галузі знань
07 «Управління та адміністрування»

І.В.Олексюк

«27» серпня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК2.3. – Страховий менеджмент

/код і назва навчальної дисципліни/

Другий (магістерський)

/рівень вищої освіти/

вид дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / за вибором)

мова викладання українська

Освітня програма 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Робоча програма з навчальної дисципліни «Страховий менеджмент» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування».

Розробник:

к.е.н., доцент П.А.Гориславець

Гарант освітньої програми:

професор кафедри ФОА, к.е.н., проф. М.Л.Лапішко

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри фінансів, обліку і аналізу

Протокол від « 27 » серпня 2021 року № 1

1. Структура навчальної дисципліни

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів/год.	5 / 150	-
Усього годин аудиторної роботи, у т.ч.:	45	-
• лекційні заняття, год.	15	-
• семінарські заняття, год.	-	-
• практичні заняття, год.	15	-
• лабораторні заняття, год.	15	-
Усього годин самостійної роботи, у т.ч.:	105	-
• контрольні роботи, к-сть/год.	-/-	-
• розрахункові (розрахунково-графічні) роботи, к-сть/год.	-/-	-
• індивідуальне науково-дослідне завдання, к-сть/год.	1/24	-
• підготовка до навчальних занять та контрольних заходів, год.	81	-
Екзамен	1	-
Залік	-	-

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі: денної форми навчання – 30 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Мета вивчення навчальної дисципліни та результати навчання

Підготовка спеціалістів високого рівня кваліфікації в галузі управління фінансами страхових організацій, який забезпечуватиме їм конкурентні переваги при працевлаштуванні як у межах України, так і в інших країнах, за рахунок формування у студентів сучасного економічного мислення та системи спеціальних знань у галузі страхового менеджменту, засвоєння студентами основних теоретичних положень та вироблення необхідних практичних навичок, що дозволяють ефективно здійснювати цю діяльність у страхових компаніях та вибудовувати довірливі відносини зі споживачами страхових послуг, державою, іншими контрагентами.

2.2. Завдання навчальної дисципліни відповідно до освітньої програми

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів інтегральної компетентності - здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, у т.ч. інноваційного характеру, під час професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів управління фінансами і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та формування таких компетентностей:

загальних:

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. Здатність ставити цілі, скеровувати зусилля на пріоритетні напрямки роботи, наполегливість у досягненні мети; відповідальність за якість виконуваної роботи; ініціативність та підприємницький дух; вміння звітувати про проведену роботу.

ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). Формування навиків

соціальної відповідальності професійної діяльності та етичних зобов'язань з точки зору професійної етики. Здатність дотримання морально-етичних принципів професійної діяльності у сфері фінансів, банківської справи і страхування.

фахових:

СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК9. Здатність розробляти технічні завдання для проектування інформаційних систем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК10. Здатність застосовувати методи і прийоми роботи фінансового менеджера для здійснення професійного управління фінансовими активами суб'єктів підприємницької діяльності на основі знань специфіки проблем та протиріч функціонування грошових потоків.

СК11. Здатність оцінювати перспективи та ризики співпраці з фінансовими посередниками, створювати інформаційну базу даних професійних учасників різних сегментів фінансового ринку.

СКС-1-1. Здатність проектувати, розробляти стратегію збуту фінансових послуг (продуктів), здійснювати моніторинг досягнення запланованих показників.

СКС-1-2. Здатність розробляти стратегії поведінки економічних агентів на фінансових ринках та використовувати управлінські навички для кадрового забезпечення їх реалізації.

СКС-1-3. Здатність застосовувати принципи та методи оцінювання майна в процесі аналізу звітів про незалежну експертну оцінку рухомого і нерухомого майна.

2.3. Результати навчання відповідно до освітньої програми, методи навчання і викладання, методи оцінювання досягнення результатів навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

знання: концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень;

уміння: розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів;

комунікація: донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності;

автономія і відповідальність: управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен бути здатним продемонструвати такі **програмні результати навчання:**

Результати навчання	Методи навчання і викладання	Методи оцінювання рівня досягнення результатів навчання
ПРО1. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.	Лекції, семінарські, практичні заняття: словесні методи, демонстрація презентацій, репродуктивний метод, евристичний метод, метод проблемного викладу, робота в малих групах. Самостійна робота: репродуктивний метод, дослідницький метод, індуктивні та дедуктивні методи.	Поточний контроль: тестування; усне вибіркове опитування, виступи на семінарах; оцінювання роботи у групах. Екзаменаційний контроль: тестування, усне опитування
ПРО3. Здійснювати адаптацію	Лекції, семінарські, практичні заняття:	Поточний контроль:

Результати навчання	Методи навчання і викладання	Методи оцінювання рівня досягнення результатів навчання
та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.	словесні методи, демонстрація презентацій, репродуктивний метод, евристичний метод, метод проблемного викладу, робота в малих групах. Самостійна робота: дослідницький метод; індуктивні та дедуктивні методи.	тестування; усне вибіркоче опитування, виступи на семінарах; оцінювання роботи у групах. Екзаменаційний контроль: тестування, усне опитування
ПР07. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності	Лекції, семінарські, практичні заняття: словесні методи, демонстрація презентацій, репродуктивний метод, евристичний метод, метод проблемного викладу, робота в малих групах. Самостійна робота: репродуктивний метод, дослідницький метод; індуктивні та дедуктивні методи.	Поточний контроль: тестування; усне вибіркоче опитування, виступи на семінарах; оцінювання роботи у групах. Екзаменаційний контроль: тестування, усне опитування
ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.	Лекції, семінарські, практичні заняття: словесні методи, демонстрація презентацій, репродуктивний метод, евристичний метод, метод проблемного викладу, робота в малих групах. Самостійна робота: репродуктивний метод, дослідницький метод; індуктивні та дедуктивні методи.	Поточний контроль: тестування; усне вибіркоче опитування, виступи на семінарах; оцінювання роботи у групах. Екзаменаційний контроль: тестування, усне опитування
ПР10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.	Лекції, семінарські, практичні та лабораторні заняття: словесні методи, демонстрація презентацій, репродуктивний метод, евристичний метод, робота в малих групах, методи статистичної обробки інформації (у т.ч. кореляційно-регресійний аналіз) та економіко-математичного моделювання, індивідуальне завдання у формі кейсу. Самостійна робота: репродуктивний метод, дослідницький метод; індуктивні та дедуктивні методи.	Поточний контроль: тестування; оцінювання виконання та захисту лабораторних робіт, індивідуального науково-дослідного завдання. Екзаменаційний контроль: тестування, оцінювання розв'язування задач, усне опитування
ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.	Лекції, семінарські, практичні та лабораторні заняття: словесні методи, демонстрація презентацій, репродуктивний метод, евристичний метод, робота в малих групах, методи статистичної обробки інформації (у т.ч. кореляційно-регресійний аналіз) та економіко-математичного моделювання, індивідуальне завдання у формі кейсу. Самостійна робота: репродуктивний метод, дослідницький метод; індуктивні та дедуктивні методи.	Поточний контроль: тестування; оцінювання виконання та захисту лабораторних робіт, індивідуального науково-дослідного завдання. Екзаменаційний контроль: тестування, оцінювання розв'язування задач, усне опитування
ПР14. Визначати оптимальні способи та напрямки інвестиційної діяльності, здійснювати її диверсифікацію, обмежувати фінансові ризики в інвестиційній діяльності, виконувати розрахунки щодо вибору найефективніших методів оцінки інвестиційних проєктів, готувати проєктну документацію, прогнозувати економічні наслідки прийнятих інвестиційних рішень.	Лекції, семінарські, практичні та лабораторні заняття: словесні методи, демонстрація презентацій, репродуктивний метод, евристичний метод, робота в малих групах, методи статистичної обробки інформації (у т.ч. кореляційно-регресійний аналіз) та економіко-математичного моделювання, індивідуальне завдання у формі кейсу. Самостійна робота: репродуктивний метод, дослідницький метод; індуктивні та дедуктивні методи.	Поточний контроль: тестування; оцінювання виконання та захисту лабораторних робіт, індивідуального науково-дослідного завдання. Екзаменаційний контроль: тестування, оцінювання розв'язування задач, усне опитування
ПР15. Управляти фінансовими ризиками на макро- та мікрорівні.	Лекції, семінарські, практичні заняття: словесні методи, демонстрація презентацій, репродуктивний метод, евристичний метод, метод проблемного викладу, робота в малих	Поточний контроль: тестування; усне вибіркоче опитування, виступи на семінарах; оцінювання роботи

Результати навчання	Методи навчання і викладання	Методи оцінювання рівня досягнення результатів навчання
	групах. Самостійна робота: репродуктивний метод, дослідницький метод; індуктивні та дедуктивні методи.	у групах. Екзаменаційний контроль: тестування, усне опитування
ПР16. Проводити комплексну оцінку ефективності використання фінансових ресурсів, обґрунтування доцільності фінансування витрат.	Лекції, семінарські, практичні та лабораторні заняття: словесні методи, демонстрація презентацій, репродуктивний метод, евристичний метод, робота в малих групах, методи статистичної обробки інформації (у т.ч. кореляційно-регресійний аналіз) та економіко-математичного моделювання, індивідуальне завдання у формі кейсу. Самостійна робота: репродуктивний метод, дослідницький метод; індуктивні та дедуктивні методи.	Поточний контроль: тестування; оцінювання виконання та захисту лабораторних робіт, індивідуального науково-дослідного завдання. Екзаменаційний контроль: тестування, оцінювання розв'язування задач, усне опитування
ПР17. Уявлення та розуміння фінансово-економічних відносин, що виникають у процесі фінансової санації, реорганізації, банкрутства та ліквідації суб'єктів господарювання.	Лекції, семінарські, практичні заняття: словесні методи, демонстрація презентацій, репродуктивний метод, евристичний метод, метод проблемного викладу, робота в малих групах. Самостійна робота: репродуктивний метод, дослідницький метод; індуктивні та дедуктивні методи.	Поточний контроль: тестування; усне вибіркоче опитування, виступи на семінарах; оцінювання роботи у групах. Екзаменаційний контроль: тестування, усне опитування

2.3. Перелік попередніх та супутніх і наступних навчальних дисциплін

№ з/п	Попередні навчальні дисципліни	Супутні і наступні навчальні дисципліни
1.	-	Банківський менеджмент
2.	-	Ринок фінансових послуг
3.	-	Управління фінансовими потоками - КР

3. Анотація навчальної дисципліни

Дисципліна спрямована на вивчення особливостей функціонування страховиків на фінансовому ринку, методів, способів, прийомів управління страховою та інвестиційною діяльністю, взаємозв'язків із зовнішнім середовищем.

4. Опис навчальної дисципліни

4.1. Лекційні заняття

№ з/п	Назви тем	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1.	Тема 1. Страхування як особливий вид підприємницької діяльності і перспективи його розвитку в Україні та світі. 1.1. Характеристика основних суб'єктів страхового підприємництва. 1.2. Класифікація в страхуванні та її використання в управлінні страховим бізнесом. 1.3. Види страхових компаній. Особливості управління товариствами взаємного страхування. Об'єднання страховиків, їх функції. 1.4. Нормативно-правове регулювання та фінансовий моніторинг у страхуванні. Функції й роль Нацкомфінпослуг у забезпеченні нагляду за страховою діяльністю. 1.5. Управління процесом створення та реєстрації страхових організацій. 1.6. Страховий ринок України та світу. Умови залучення іноземних інвесторів до розвитку страхової індустрії в Україні. Вплив процесів глобалізації економіки на розвиток вітчизняного страхового ринку.	2	-
2.	Тема 2. Зміст і функції страхового менеджменту. 2.1. Поняття страхового менеджменту. 2.2. Функції страхового менеджменту.	2	

№ з/п	Назви тем	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
	<p>2.3. Органи управління страховою компанією.</p> <p>2.4. Організаційні структури управління страховою організацією. Методи вибору ефективної структури управління.</p> <p>2.5. Комунікації в сучасній страховій організації: сутність, елементи та етапи комунікаційного процесу</p> <p>2.6. Управління кадровим забезпеченням страхових організацій.</p> <p>Тема 3. Стратегічне управління страховою організацією.</p> <p>3.1. Стратегія страхової організації, визначення місії, цілей та завдань страховика.</p> <p>3.2. Управління бізнес-процесами в страхуванні.</p> <p>3.3. Реструктуризація страховиків. Визначення доцільності об'єднання (поглинання) компаній.</p> <p>3.4. Особливості бюджетування та бізнес-планування у страховій організації.</p> <p>3.5. Управління інноваційними процесами в страхуванні.</p>		
3.	<p>Тема 4. Інформаційні системи в управлінні страховою організацією.</p> <p>4.1. Основні цілі та завдання інформаційних систем в управлінні страховою організацією.</p> <p>4.2. Програмний комплекс страхової компанії: задачі, цілі, механізм функціонування, роль у формуванні ефективних бізнес-процесів та прийнятті управлінських рішень.</p> <p>4.3. Інформаційний супровід договорів у сфері страхування. Персоніфікований (індивідуальний) облік договорів страхування життя.</p> <p>4.4. Формування баз даних і управління їх використанням у страхових організаціях.</p> <p>4.5. Автоматизовані інформаційні системи у страхуванні.</p> <p>4.5. Шляхи вдосконалення інформаційної системи страховика.</p> <p>Тема 5. Сутність і завдання страхового маркетингу.</p> <p>5.1. Маркетингова служба страховика та її функції.</p> <p>5.2. Маркетингові дослідження: завдання, види та форми.</p> <p>5.3. Розробка та просування нових видів страхових послуг. Зміст плану маркетингу.</p> <p>5.4. Побудова ефективної системи продажу: Управління рекламною діяльністю.</p> <p>5.5. Страхові посередники: функції та організація діяльності.</p>	2	
4.	<p>Тема 6. Фінансові основи страхової діяльності.</p> <p>6.1. Страхові зобов'язання та природа їх виникнення. Методи та інструменти фінансового забезпечення страхових зобов'язань.</p> <p>6.2. Активи та капітал страховика. Грошовий оборот страхової компанії.</p> <p>6.3. Доходи, витрати та прибуток страхової компанії. Ефективність діяльності страховика.</p> <p>6.4. Механізм формування фінансового потенціалу страхової компанії.</p> <p>6.5. Фінансова та статистична звітність страхових організацій. Оподаткування страхових операцій.</p>	2	
5.	<p>Тема 7. Страховий тариф як основа забезпечення беззбитковості страхових операцій.</p> <p>7.1. Поняття та структура страхового тарифу. Принцип адекватності страхових тарифів.</p> <p>7.2. Математичні основи обчислення тарифних ставок. Елементи теорії актуарних розрахунків.</p> <p>7.3. Економічний аналіз страхових операцій. Фінансова стійкість страхових операцій.</p> <p>Тема 8. Формування страхових резервів з метою забезпечення виконання страхових зобов'язань.</p> <p>8.1. Страхові резерви як зобов'язання страховика.</p> <p>8.2. Порядок формування та розміщення страхових резервів.</p>	2	
6.	<p>Тема 9. Інвестиційна діяльність страхової компанії: принципи організації, регулювання та оптимізація.</p> <p>9.1. Інвестиційна політика страхової компанії.</p> <p>9.2. Інструменти інвестування тимчасово вільних коштів страхових резервів та державне регулювання інвестиційних операцій.</p> <p>9.3. Моделі управління інвестиційним портфелем страхової компанії.</p> <p>9.4. Особливості оптимізації інвестиційної діяльності страхової компанії.</p> <p>Тема 10. Перестраховування та його роль у забезпеченні виконання страхових зобов'язань.</p> <p>10.1. Сутність та методи перестраховування.</p> <p>10.2. Форми проведення операцій перестраховування.</p> <p>10.3. Особливості перестраховування ризиків у нерезидентів.</p> <p>10.4. Державне регулювання перестраховувальних операцій.</p>	2	
7.	<p>Тема 11. Методи оцінки фінансової стійкості та платоспроможності страхової компанії</p> <p>11.1. Поняття та фактори, які впливають на фінансову стійкість та платоспроможність страховика</p> <p>11.2. Оцінка і контроль платоспроможності страхової компанії</p>	2	

№ з/п	Назви тем	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
	11.3. Оцінка ймовірності банкрутства страхової компанії. Мінімізація ймовірності банкрутства 11.4. Рейтингова оцінка страховиків 11.5. Світова практика визначення платоспроможності страхових організацій		
8.	Тема 12. Аналізування, планування та прогнозування страхової діяльності 12.1. Необхідність та значення оцінки фінансового стану страховика. 12.2. Прогнозування та планування страхової діяльності	1	
Усього годин		15	-

4.2. Практичні (семінарські, лабораторні) заняття

№ з/п	Назви тем	Кількість годин	Кількість годин
		ДФН	ЗФН
<i>Лабораторні заняття</i>			
1.	<i>Лабораторна робота №1</i> 1.1. Кореляційно-регресійний аналіз та прогнозування показників страхового ринку	2	
2.	1.2. Кореляційно-регресійний аналіз та прогнозування показників страхової компанії (за індивідуальним завданням)	2	-
3.	<i>Лабораторна робота №2</i> 2.1. Оцінювання фінансової стійкості страхової компанії з використанням методики тестів раннього попередження	2	
4.	2.2. Модифікація методики тестів раннього попередження та її апробація	2	
5.	<i>Лабораторна робота №3</i> 3.1. Аналізування страхового портфеля страховика (за індивідуальним завданням)	2	-
6.	3.2. Декомпозиція накладних витрат та аналізування прибутковості страхових операцій (за індивідуальним завданням)	2	
7.	<i>Лабораторна робота №4</i> 4.1. Оптимізація інвестиційного портфеля страхової компанії за моделлю Квазі-Шарп (пряма задача)	2	-
8.	4.2. Оптимізація інвестиційного портфеля страхової компанії за моделлю Квазі-Шарп (зворотна задача)	1	
Усього годин		15	-
<i>Практичні (семінарські) заняття</i>			
1.	Дослідження та прогнозування тенденцій розвитку страхового ринку України.	2	
2.	Аналізування фінансового стану компанії за даними фінансової звітності та відкритих джерел (індивідуальне завдання із відображенням у зведеній таблиці у MS TEAMS).	2	-
3.	Оцінювання якості та диверсифікованості активів компанії. Оцінювання платоспроможності страхової компанії (індивідуальне завдання із відображенням у зведеній таблиці у MS TEAMS)	2	
4.	Тарифна політика страховика (виконання завдань у групах)	2	
5.	Аналізування страхового портфеля компанії за даними фінансової звітності та відкритих джерел (індивідуальне завдання із відображенням у зведеній таблиці у MS TEAMS)	2	
6.	Аналізування інвестиційного портфеля страхової компанії (індивідуальне завдання із відображенням у зведеній таблиці у MS TEAMS)	2	
7.	Дослідження перестраховальної політики компанії (індивідуальне завдання із відображенням у зведеній таблиці у MS TEAMS)	2	-
8.	Оцінювання ділової активності страхової компанії. Оцінювання рентабельності страхової компанії (індивідуальне завдання із відображенням у зведеній таблиці у MS TEAMS)	1	
Усього годин		15	-

Робота в умовах дистанційного навчання

Дистанційне навчання може передбачатися як для окремих видів навчальної роботи, наприклад, лекції, та/або практичні, та/ чи лабораторні заняття, так і у зв'язку з карантинними

заходами. Лабораторні роботи проводяться в аудиторії або (у випадку дистанційного навчання) на домашньому комп'ютері. Дистанційна робота проводиться на платформі MS Teams. Звітування з індивідуальних завдань проводиться через ВНС, або через електронну пошту викладача через канал зв'язку @lrpu.ua.

4.3. Самостійна робота

№ з/п	Найменування робіт	Кількість годин	
		ДФН	ЗФН
1.	Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів. Індивідуальна робота в умовах дистанційного навчання.	81	-
2.	Виконання індивідуального науково-дослідного завдання	24	-
3.	Виконання контрольних робіт	-	-
Усього годин		105	-

5. Опис методів оцінювання рівня досягнення результатів навчання

5.1. Поточний контроль роботи здобувача: тестування; усне опитування, оцінювання виконання і захисту лабораторних робіт та індивідуального науково-дослідного завдання.

5.2. Екзаменаційний контроль: оцінювання складання екзамену (письмової та усної компоненти). Письмова компонента: завдання 1-го та 2-го рівня – тести; завдання 3-го рівня – задачі.

Оцінювання в умовах дистанційного навчання

При дистанційній роботі (у тому числі за умов карантину) передбачається захист здобувачами лабораторних робіт та індивідуального науково-дослідного завдання під час проведення відеоконференцій. Індивідуальні звіти з лабораторних робіт та письмові роботи пересилаються до ВНС. Усна компонента екзамену проводиться на платформі MS Teams із повним відеозаписом.

6. Критерії оцінювання результатів навчання студентів

Максимальна оцінка у балах				
Поточний контроль (ПК)		Екзаменаційний контроль (ЕК)		Разом за дисципліну
ДФН:	Разом за ПК	Письмова компонента	Усна компонента	
1. Тестування за темами у ВНС – 4 бали	40	45	15	100
2. Виконання та захист індивідуального науково-дослідного завдання – 12 балів				
3. Виконання та захист лабораторних робіт – 24 бали				
ЗФН: – <i>Контрольні роботи 2*8б</i> – <i>Лабораторні роботи 4*6б</i>				

Порядок та критерії виставлення балів та оцінок:

Поточний контроль (ПК):

ДФН:

1. Тестування за темами у ВНС – з переведенням у шкалу 0-4 бали. Відсутні обмеження щодо кількості спроб та мінімальної кількості балів.

2. Виконання та захист індивідуального науково-дослідного завдання – 12 балів, у т.ч. 4 бали за захист. За допущені помилки в розрахунках оцінка за виконання завдання може бути знижена на 1-4 бали. За оформлення та представлення бали не знижуються.

3. Виконання та захист лабораторних робіт – 4*6 балів, у т.ч. 2 бали за захист кожної роботи, разом 24 бали. Наявність помилок в розрахунках передбачає повернення на

доопрацювання. За оформлення та представлення бали не знижуються.

Додатковими балами (до 10 балів) заохочується здобувач до науково-пошукової роботи – участь в конкурсах науково-пошукових робіт, публікації наукових тез і статей відповідно до стандартів ВО Львівської політехніки.

ЗФН:

1. Контрольні роботи 2*8б, у т.ч. 2 бали за захист кожної роботи, разом 16 балів.
2. Виконання та захист лабораторних робіт – 4*6 балів, у т.ч. 2 бали за захист кожної роботи, разом 24 бали. Наявність помилок в розрахунках передбачає повернення на доопрацювання. За оформлення та представлення бали не знижуються.

Екзаменаційний контроль (ЕК). На екзамені здобувач може отримати максимум 60 балів. Екзамен складається з письмової та усної компонент:

1. Письмова компонента.

Письмова компонента - екзаменаційний білет, який складається із завдань трьох рівнів, що оцінюються за окремою шкалою:

Рівень 1 – тести 10 тестів*1 бал = 10 балів;

Рівень 2 – тести 10 тестів*2 бали = 20 балів;

Рівень 3 – розв'язати задачу – 2 задачі*4бали, 1 задача*7 балів – разом 15 балів.

2. Усна компонента.

Під час усного спілкування з викладачем здобувач може отримати від 0 до 15 балів за відповідь на запитання екзаменатора за усіма питаннями, винесеними на семестровий контроль та виконаними завданнями.

7. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни;
2. Конспект лекцій (Страховий менеджмент: Конспект лекцій для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» // Національний університет «Львівська політехніка», кафедра ФІН, 2020, Реєстр №3271, 70с.) та презентації у ВНС з дисципліни;
3. Електронні навчальні посібники;
4. Тестові завдання за кожною темою у ВНС;
5. Дані із відкритих інформаційних джерел;
6. Методичні рекомендації до виконання індивідуального науково-дослідного завдання;
7. Методичні рекомендації до лабораторних робіт.
8. Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з дисципліни «Страховий менеджмент» для студентів заочної форми навчання спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» // Національний університет «Львівська політехніка», кафедра ФІН, 2021.
9. Електронний навчально-методичний комплекс «Страховий менеджмент» ЕНМК Сертифікат Е41-231-340/2014 №00741. <http://vns.lpnu.ua/course/view.php?id=499>.

8. Рекомендована література

Базова

1. Клапків Ю.М. Ринок страхових послуг: концептуальні засади, технічні інновації та перспективи розвитку: монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. 568 с.
2. Конкурентоспроможність страхового ринку України в умовах активізації глобалізаційних процесів: колективна монографія [текст] / за матеріалами праць наукової групи і науковою редакцією д-ра екон. наук, проф. Л. В. Шірінян. – К.: Видавництво Ліра-К, 2020. – 404 с.
3. Внукова Н. М. Пруденційний нагляд у сфері страхування : монографія / Н. М. Внукова, О. В. Корват, Н. С. Опешко. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. – 260 с. (Укр. мов.)
4. Сокиринська І. Г. Журавльова Т.О., Аберніхіна І.Г. Страховий менеджмент. Навчальний посібник./І.Г.Сокиринська, Т.О.Журавльова, І.Г.Аберніхіна –Дніпропетровськ: Пороги,

2016. - с.

5. Страховий менеджмент: підручник / [Осадець С.С., Мурашко О.В., Фурман В.М., Баранов А.Л., Баранова О.В., Залетов О.М., Нечипоренко В.І.]; за ред. д-ра економ. наук, проф. С.С. Осадця. - К.: КНЕУ, 2011. – 333.
6. Супрун А.А., Супрун Н.В. Страховий менеджмент. Навч. посіб. / А.А. Супрун, Н.В. Супрун. – Львів: Магнолія, 2010. – 300 с.
7. Козьменко, О. В. Рейтингування страхових компаній і розрахунок страхових тарифів на базі використання економіко-математичних методів [Текст]: монографія / О. В. Козьменко. – Суми: ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2008. – 95 с.
8. Стратегічне управління страховою компанією : [кол. моногр.] /В. М. Фурман, О. Ф. Філонюк, М. П. Ніколенко та ін. ; наук ред та кер. кол. авт. д-р екон. наук В. М. Фурман. – К. : КНЕУ, 2008. – 440 с.

Допоміжна

9. Козьменко О.В. Актуарні розрахунки: навчальний посібник / О. В. Козьменко, О. В. Кузьменко. – Суми: Університетська книга, 2014. – 224 с.
10. Закон України «Про страхування» із змінами.
11. Баранов А.Л. Фінанси страхових організацій. Практикум: навч. посіб. / А.Л. Баранов, О.В. Баранова. – К.: КНЕУ, 2012. – 215 с.
12. Гаманкова О.О. Фінанси страхових організацій: Навч. посіб. / О.О. Гаманкова. –К.: КНЕУ, 2007. –328 с.
13. Страхування: практикум: навч. Посіб. / за ред. В.Д. Базилевича. – 2-ге вид., переробл. і доп. – К.: Знання, 2011. – 607 с.
14. Біла книга. Майбутнє регулювання ринку страхування в Україні. Київ НБУ. 2020 р. 28 с. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/White_paper_insurance_pr_2020-04-30.pdf?v=4 (дата звернення: 20.01.2021).
15. В ЄС прийнята Стратегія цифрових фінансів: єдині правила і нагляд за страховиками, фінтех і банками Insurance TOP. 2020. № 6(74). С. 24. URL <https://forinsurer.com/files/file00693.pdf> (дата звернення: 25.01.2021).

9. Інформаційні ресурси

1. Електронний навчально-методичний комплекс «Страховий менеджмент» ЕНМК Сертифікат Е41-231-340/2014 №00741.
2. Офіційний сайт Нацкомфінпослуг [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.nfp.gov.ua>
3. Форіншурер – Інтернет-журнал про страхування. – Офіційний сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://forinsurer.com/>.
4. Інформаційно-аналітичний фінансовий портал. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://finance.ua>
5. Ліга страхових організацій. – Офіційний сайт. – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://uainsur.com/>.
6. Моторне (транспортне) страхове бюро України. – Офіційний сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mtsbu.kiev.ua/>.
7. Асоціація «Українська федерація забезпечення». – Офіційний сайт. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ufu.org.ua/ua>.

10. Політика щодо академічної доброчесності

Політика щодо академічної доброчесності учасників освітнього процесу формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності з урахуванням норм «Положення про академічну доброчесність у Національному університеті «Львівська політехніка» (затверджене вченою радою університету від 20.06.2017 р., протокол № 35).

11. УНІФІКОВАНИЙ ДОДАТОК

Національний університет «Львівська політехніка» забезпечує реалізацію права осіб з інвалідністю на здобуття вищої освіти. Інклюзивні освітні послуги надає Служба доступності до можливостей навчання «Без обмежень», метою діяльності якої є забезпечення постійного індивідуального супроводу навчального процесу студентів з інвалідністю та хронічними захворюваннями. Важливим інструментом імплементації інклюзивної освітньої політики в Університеті є Програма підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників та навчально-допоміжного персоналу у сфері соціальної інклюзії та інклюзивної освіти.

Звертатися за адресою: вул. Карпінського, 2/4, I-й н.к., кімн. 112

E-mail: nolimits@lpnu.ua

Websites: <https://lpnu.ua/nolimits> <https://lpnu.ua/integration>

12. Зміни та доповнення до робочої програми навчальної дисципліни

№ з/п	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата і № протоколу засідання кафедри	Примітки
1.			
2.			
3.			